Raadsvoorstel

Zaaknummer	:	1167192
Raadsvergadering	:	1 april 2025
Onderwerp	:	Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP onderwijs) gemeente Berkelland
Collegevergadering	:	11 februari 2025
Portefeuillehouder	:	Wethouder J. van der Noordt
Steller	:	Wim Luigjes Team Advies sociaal domein
tel.	:	0545-250250

Te nemen besluit
De 1e actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036 vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect
Op 15 september 2020 heeft uw raad het Integraal Huisvestingsplan onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036 vastgesteld. Intentie van het plan in 2020 was de noodzaak van herschikking van de scholen door de leerlingendaling en de leeftijd van de schoolgebouwen. Samen met de schoolbesturen investeert de gemeente Berkelland in voldoende kwalitatieve, functionele en eigentijdse scholen, die de diverse onderwijskundige en maatschappelijke vraagstukken aankunnen. Vanuit de ambitie voor behoud van keuzevrijheid, een goede spreiding en toegankelijkheid is gekozen voor een integrale aanpak die in het IHP is verwoord.

Na een periode van vier jaar is het wenselijk het plan te actualiseren, waarbij een terugblik wordt gegeven naar de uitvoering van de projecten uit fase 0 en fase 1 en een actualisatie van fase 2 en 3. Er is sprake van een actualisatie van het plan en niet een geheel nieuw IHP. Deze actualisatie leidt niet tot een wijziging van de volgorde van vernieuwing/aanpassing van de scholen ten opzichte van elkaar zoals dit al was opgenomen in het IHP.

Argumentatie
1.1 *De gemeenteraad stelt kaders voor nieuw beleid vast.*
Het is de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om nieuw beleid, zoals opgenomen in het IHP onderwijs vast te stellen.
1.2 *Gemeenten hebben zorgplicht*
Gemeenten hebben op grond van de onderwijswetten een zorgplicht voor de huisvesting van de scholen in hun gemeente. Dat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het voorzien in adequate huisvesting en de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Met dit IHP onderwijs geeft de gemeente Berkelland invulling aan deze rol.
1.3 *Dit is een actualisatie en geen nieuw IHP onderwijs*
Het voorliggend IHP onderwijs is een actualisatie en geen geheel nieuw IHP. De kwaliteitsmetingen van de schoolgebouwen en de afgesproken fasering blijven het uitgangspunt.
1.4 *Er is ingegaan op voortschrijdend inzicht*
Voor Borculo was in het IHP verhuizing van ‘OBS Noord’ naar het voormalige schoolgebouw van de Wereldboom en gezamenlijke nieuwbouw voor ‘Kiezel en Kei’ en de ‘Heuvelschool’ opgenomen. Door voortschrijdend inzicht is de wens ontstaan voor gezamenlijke huisvesting van de drie openbare scholen in Borculo.
In het IHP was opgenomen dat de scholen ‘Wonderwijs’ en de ‘Willibrordusschool’ in Ruurlo in de bestaande capaciteit van het gebouw van de ‘Willibrordusschool’ konden

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

worden gehuisvest. De leerlingenaantallen van de scholen geven aan dat dit niet mogelijk is. In het financieel overzicht is nu een bedrag opgenomen voor de vervangende huisvesting voor ‘Wonderwijs’.

1.5 *Nieuwe ontwikkelingen zijn meegenomen in de actualisatie.*
a. Bij capaciteitsproblemen van een school wordt eerst gekeken naar mogelijkheden voor medegebruik.
b. Er wordt aandacht besteed aan de stand van zaken van het wetsvoorstel voor een verplicht IHP en renovatie en de actualisatie van de modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs.
c. Er is aandacht voor de “Werkagenda route naar inclusief onderwijs 2035” en de gemeentelijke visie hierop. Met de schoolbesturen en de samenwerkingsverbanden wordt een handleiding opgesteld waarin beschreven wordt hoe en in welk traject invulling kan worden gegeven aan deze visie.
d. Na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel zoals genoemd onder b wordt het investeringsverbod voor schoolbesturen versoepeld. Dit geeft ons meer mogelijkheden om met een schoolbestuur in gesprek te gaan over een optimalisering van de te realiseren voorziening en de bijdrage van het schoolbestuur hierin.

1.6 *Uitgangspunten duurzaamheid blijven van toepassing.*
De uitgangspunten die al in het IHP zijn vastgelegd blijven van toepassing. Alle nieuwe schoolgebouwen worden gerealiseerd op basis van Energie Neutrale Gebouwen (ENG) Daarnaast is het streven om de bestaande gebouwenvoorraad voor 2036 aangepast te hebben volgens de principes van tenminste frisse scholen B voor het binnenklimaat.

1.7 *De investeringsbedragen zijn geactualiseerd*
De in de actualisatie opgenomen investeringsbedragen zijn berekend op basis van de VNG normen (prijspeil 2025) en de marktprijzen (januari 2025). Bij de berekening van de marktprijzen is rekening gehouden met het realiseren van een energieneutraal gebouw. De uiteindelijk toe te kennen kredieten per project worden via afzonderlijke raadsvoorstellen aan u voorgelegd.

Kanttekeningen en risico’s

Leerlingenaantallen

De prognoses van de leerlingenaantallen zijn een belangrijke factor voor het berekenen van de investeringsbedragen doordat daarbij wordt gekeken naar demografische ontwikkeling voor de lange termijn (16 jaar). Hierbij is gebruik gemaakt van de meest actuele prognoses die in 2022 zijn gemaakt. Per kern is te zien dat deze nog overeenkomen met de werkelijke teldata. Wel is te zien dat in enkele gevallen per kern andere keuzes voor een school worden gemaakt. Met de schoolbesturen is afgesproken dat de leerlingen prognoses voor het basisonderwijs in 2025 worden geactualiseerd. Naar verwachting heeft dit niet direct een effect op de scholen die in het IHP zijn opgenomen. Bij de raadsvoorstellen voor aanvraag van kredieten wordt nogmaals gekeken voor hoeveel leerlingen de school wordt gerealiseerd.

vergoeding op basis VNG normen / Marktprijzen

In het IHP zijn zowel investeringsbedragen genoemd op basis van de normbedragen van de VNG als een berekening op basis van marktprijzen. De huidige situatie is dat schoolgebouwen niet voor het bedrag van de VNG normen kunnen worden gerealiseerd. Daarom is er voor gekozen beide bedragen inzichtelijk te maken.

Kinderopvang

Daar waar de gemeente een voorinvestering doet voor kinderopvang worden huurcontracten met het schoolbestuur en de kinderopvanginstelling afgesloten voor een periode van tenminste 10 jaar. Bij vertrek van de kinderopvangorganisatie, gaat het schoolbestuur op zoek naar een nieuwe partner. Indien de ruimte meer dan één jaar leegstaat kan de gemeente met het schoolbestuur in overleg treden om de negatieve effecten van leegstand te beperken.

Financiën
Investeringen voor onderwijshuisvesting worden vanaf fase 2 bekostigd vanuit de reserve onderwijshuisvesting. De stand van de reserve onderwijshuisvesting is op 31 december 2024 € 18.342.000. Uit deze reserve kunnen de indexering van het project Passende jas Rietmolen, het 3-naar-1 project in Borculo, het project Neede Oost (OBS De Marke en Kardinaal Alfrink samen op een nieuwe locatie) en de aanpassing t.b.v. definitieve huisvesting ISK onderwijs in de huidige Kardinaal Alfrinkschool te Neede worden gedekt.
Voor de andere huisvestingsplannen (globaal € 30 miljoen) is op dit moment geen dekking in de reserve onderwijshuisvesting. Het is afwachten of deze reserve de komende jaren wordt gevuld via vrijval kapitaallasten, bestemming van eventuele rekeningresultaten of voordelen bij lopende onderwijshuisvestingsprojecten. Is dit niet het geval dan moet de dekking voor de andere projecten uit fase 2 of 3 ergens anders worden gezocht.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Bij de uitwerking van de verschillende projecten wordt rekening gehouden met kinderen én volwassenen met een beperking. Toegankelijkheid van onderwijs is van groot belang. Bovendien is in dit IHP nu specifiek aandacht voor inclusief onderwijs.

Duurzaamheid
In het IHP zijn uitgangspunten voor duurzaamheid opgenomen.

Communicatie
N.v.t.

Initiatief, participatie en rol gemeente
Na een eerste school bestuurlijk overleg over het IHP zijn met de schoolbesturen gesprekken per kern gevoerd (zie bijlagen 6 tot en met 9). De uitkomsten van deze overleggen zijn meegenomen in het concept dat op 16 januari 2025 met de schoolbesturen, kinderopvanginstellingen en samenwerkingsverbanden is besproken. In deze vergadering is geconcludeerd dat er draagvlak is voor de aan u voorgelegde actualisatie van het IHP.

Planning en evaluatie
Na de vaststelling van deze actualisatie worden direct kredietvoorstellen aan u voorgelegd voor de indexering van het project Passende Jas Rietmolen en een voorbereidingskrediet voor het 3-naar- 1 project in Borculo.

De voorbereiding voor het project Neede Oost is door de schoolbesturen opgepakt. Verwacht wordt dat wij in tweede kwartaal van dit jaar aan u een kredietvoorstel voor het realiseren van dit gebouw kunnen voorleggen.

Met de schoolbesturen en kinderopvanginstellingen wordt de handreiking om te komen tot inclusiever onderwijs verder uitgewerkt.
Jaarlijks vindt er een overleg plaats met de schoolbesturen, kinderopvanginstellingen en samenwerkingsverbanden waarin wordt geëvalueerd hoe de huidige projecten lopen en anderzijds welke projecten het komende jaar gestart worden.

Alternatieven
N.v.t.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 1 april 2025

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 februari 2025

b e s l u i t:

De 1e actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Berkelland 2020-2036 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 1 april 2025

de griffier,	de voorzitter,
drs. J.A. Satijn	drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp	:	Actualisatie Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP onderwijs) gemeente Berkelland

Bij de bespreking met de schoolbesturen, kinderopvanginstellingen en samenwerkingsverbanden is gebruik gemaakt van de oplegnotitie om snel aan te geven welke zaken er in de actualisatie van het IHP zijn veranderd.
Deze notitie is te vinden in de bijlagen.

De Actualisatie omvat daarnaast een groot aantal bijlagen.
Bijlage 1a: Transitieatlas primair onderwijs Achterhoek managementsamenvatting
Bijlage 1b: Transitieatlas primair onderwijs Achterhoek rapport

Bijlage 2a: Transitieatlas Beroepsonderwijs in de Achterhoek managementsamenvatting
Bijlage 2b: Transitieatlas Beroepsonderwijs in de Achterhoek rapport

Bijlage 3: Onderwijshuisvesting 2019
Op 5 februari 2019 heeft het college van b&w ingestemd met het raadsvoorstel onderwijshuisvesting 2019
Op 19 maart 2019 heeft de gemeenteraad het raadsvoorstel aangenomen

Bijlage 4: Rapportage Quickscan

Bijlage 5: Handreiking inclusiever onderwijs

Bijlage 6: Samenvatting kerngesprekken

Bijlage 7: Presentatie Eibergen

Bijlage 8: Presentatie Ruurlo

Bijlage 9: Presentatie Neede, Borculo en kleine kernen

Bijlage 10: PO prognoses

Bijlage 11: Overzicht capaciteit gebouwen

De bijlagen 1 tot en met 4 zijn bijlagen die ook al waren toegevoegd bij de vaststelling van het IHP in 2020.
Bijlage 5. Is een eerste aanzet van een handleiding om te komen tot inclusiever onderwijs. Met de schoolbesturen wordt deze nog verder uitgewerkt.

Bijlage 6 tot en met 9 omvat een samenvatting van de kerngesprekken en de presentaties die in deze gesprekken zijn gebruikt

Bijlage 10 is een weergave van de meest actuele leerlingenprognose basisonderwijs van 2022

Bijlage 11 is een overzicht van de capaciteit van de schoolgebouwen op basis van de prognose en de werkelijke teldata 1 oktober 2023 en 1 oktober 2024.